

Posudek oponenta na diplomovou práci Jana Kotrby na téma „Úmluva o mezinárodní koupi zboží“

1. Aktuálnost tématu

Zvolené téma je klasické a je nepochybně tématem aktuálním, jelikož prostřednictvím kupní smlouvy se realizuje největší část mezinárodního obchodu, a také proto, že stále vznikají či nejsou vyřešeny otázky, které se v souvislosti s touto Úmluvou v praxi i teorii vyskytují.

2. Kritéria a hodnocení práce

Zkoumaná problematika je tematicky rozdělena do pěti kapitol a dále úvodu a závěru. Již první věty v úvodu práce naznačují, že práce je psána povrchním způsobem. Uvozující věty ve znění „Samostatný obchod existuje velice dlouhou dobu.“ nebo „Dá se říci od doby, kdy člověk potřeboval směňovat své zboží za jiné, obvykle za peníze.“ nenaznačují, že by se mělo jednat o kvalifikační práci terciálního stupně vzdělávání. Ačkoliv se práce týká Vídeňské úmluvy o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, v první věcné kapitole se diplomant dle mého názoru zbytečně zabývá definicí mezinárodního práva a vykládá základy teorie mezinárodního práva. Domnívám, se že není nutné uvádět, že mezinárodní právo je samostatným právním oborem, který lze dělit na mezinárodní právo veřejné a na mezinárodní právo soukromé. Navíc ke kreativnímu výkladu diplomanta, že mezinárodní právo veřejné vytváří „jakousi obálku pro mezinárodní právo soukromé“, lze přistoupit s určitými rozpaky. Použití pojmu účinnost mezinárodní smlouvy není příliš praktické, neboť v případě mezinárodních smluv účinnost spadá zpravidla vjedno s platností. Na stranách 12 a 14 chybí číslování podkapitol. Na straně 15 se lze pozastavit nad použitou terminologií „dopadání“ norem. Na straně 16 je poslední věta prvního odstavce poměrně nesrozumitelná a chybí číslování pododstavce. Na straně 17 se zřejmě jedná o překlep u výrazu „čestný jev“, avšak celé znění věty je neakceptovatelné z hlediska použité formulace, kdy nestátní prameny se „specializují na určité odvětví“ a „ulehčují práci“. Na straně 18 v první větě měl zřejmě diplomant na mysli „prameny“ a nikoliv „prostředky“.

Na druhou věcnou kapitolu zabývající se historií vzniku Vídeňské úmluvy a jejím významem v současnosti navazuje téma věnující se aplikaci Vídeňské úmluvy a užití výhrady podle této úmluvy. Na straně 28 se lze setkat s poměrně nešťastným obratem, že zákon o mezinárodním právu soukromém „potvrzuje ústavní pořádek“. Odstavec na straně

30, ve kterém diplomant upozorňuje na odlišnosti mezi kupní smlouvou a smlouvou o dílo by bylo patrně vhodnější z hlediska přehlednější struktury zařadit do samostatné kapitoly. Na straně 32 je sice uvedeno anglické znění části Vídeňské úmluvy, avšak již chybí český překlad, i když je na něj v textu odkazováno.

V předposlední kapitole diplomant rozebírá jednotlivé fáze procesu uzavírání kupní smlouvy podle Vídeňské úmluvy. Tak jako na straně 42, na straně 55 je rovněž uveden výraz „obchodní podniky“ namísto výrazu „obchodní podmínky“.

Poslední věcná kapitola se zabývá problematikou porušení Vídeňské úmluvy. U definice podstatného porušení smlouvy podle anglického práva na straně 63 v bodě 286 pod čarou není zřejmé, z jakého zdroje diplomant vycházel. Vymezením obsahu řady relevantních zahraničních judikátů diplomant prokázal schopnost pracovat s cizojazyčnou judikaturou, orientovat se v ní a podat srozumitelnou a stručnou informaci o jejím obsahu.

V závěru práce diplomant vyzdvihuje výhody a nevýhody Vídeňské úmluvy. Mezi výhody řadí velké množství jejích signatářů, její automatickou aplikaci u mezinárodní kupní smlouvy, a dostupnost rozhodnutí vztahující se k její aplikaci. Další výhodou spatřuje v široké autonomii vůle stran. Naopak mezi nevýhody řadí její nekomplexnost, která vede k aplikaci kolizních norem na neřešené otázky, a dále otázku případné nepřesnosti překladů do jazyků, které nejsou oficiálními jazyky smlouvy, a související různorodou interpretaci. Diplomant rovněž doporučuje rozšiřovat počet signatářů Vídeňské úmluvy a revidovat její text tak, aby neumožňoval výjimky z její aplikace. Pro zajištění jednotnosti judikatury a interpretace týkající se Úmluvy navrhuje ustavit specializovaný soud.

Z hlediska věcného práce naplnila stanovený cíl a jeví se dostatečnou. Práce je po věcné stránce dobře zpracována, i když lze mít výhradu k tomu, že se diplomant ve druhé kapitole zbytečně zabývá základy obecné teorie mezinárodního práva. Zajímavá a obsahově přínosná je především podkapitola 4.3. týkající se komparace úpravy Vídeňské úmluvy a české právní úpravy, která nabízí poměrně rozsáhlý a podrobný srovnávací pohled, kterému však chybí jakýkoliv závěr či shrnutí. Lze také ocenit kvalitně zpracovaný přehled relevantní zahraniční judikatury v kapitole šesté.

Z hlediska formálního lze práci hodnotit jako ne příliš zdařilou. Text práce není zarovnan zprava a několik podkapitol není očíslováno. Jazyková a stylistická úprava předložené diplomové práce není uspokojivá. Kromě toho, že text práce obsahuje řadu překlepů a

gramatických chyb, obsahuje také řadu nedokončených a nesrozumitelně nebo nepřesně koncipovaných vět. Práci tak lze číst s vyvinutím určitého úsilí. Určité použité výrazové prostředky nacházející se na řadě míst práce (viz. některé cituji shora) stěží naplňují vědeckou úroveň základní vysokoškolské kvalifikační práce v oboru právo. Je zřejmé, že diplomant vypracování textu práce nevěnoval příliš času a úsilí.

Z celkového hlediska se práce jeví převážně jako popisná. Z textu práce je patrné, že diplomant ve velké míře cituje obsah použité literatury a tento obsah zpravidla dále příliš nerozvíjí vlastními postřehy. Dále je patrné, že diplomant vůbec nepracoval se zahraniční literaturou a vycházel pouze z relevantních odborných publikací v českém jazyce. Rozsah zkoumané judikatury je uspokojivý.

3. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Diplomant by měl objasnit nesrozumitelnou poslední větu na straně 8: „Využívání mezinárodní kupní smlouvy je fakt, že subjektům se jejím prostřednictvím dostává zboží, které nemůže vyrábět, nebo jehož výroba je náročná a na druhé straně může tento subjekt prodávat své nadbytečné zboží“.

Diplomant by měl rozvést a objasnit výrok uvedený na straně 24, ve kterém dovozuje, že se „stalo převažující praxí, že advokáti v oblasti mezinárodního obchodu považují Vídeňskou úmluvu z důvodu odpovědnosti za škodu za součást svého profesního arzenálu“.

Diplomant by měl objasnit na základě kterých podkladů dospěl k výroku na straně 25, že „strany smlouvy mnohdy vylučovaly z aplikace Vídeňskou úmluvu a dnes možná ještě vylučují z důvodu její interpretace“. Jaké konkrétní problémy, „jejichž řešení není zcela jednoznačné“, nachází v této oblasti a jaká „řada problémů“ může nastat při interpretaci.

Diplomant by měl objasnit význam věty na straně 38, která zní: „Rozsah komparatistiky užití Vídeňské úmluvy v českém právním řádu budeme proveden v rámci vybraných právních institutů, které jsou v rozsahu“.

Otázka k ústní obhajobě: Jaké jsou pojmové rozdíly mezi smlouvou o dílo a smlouvou o mezinárodní koupi zboží podle judikatury smluvních států Vídeňské úmluvy (Uveďte konkrétní případy.)?

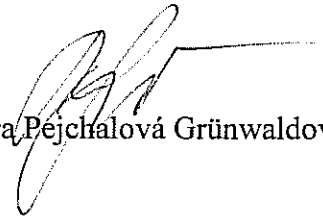
4. Doporučení práce k obhajobě

Předloženou diplomovou práci považuji za uspokojivou z hlediska věcného, z hlediska formálního již nikoliv. S výše uvedenými výhradami a po delším váhání ji doporučuji k ústní obhajobě.

5. Navržený kvalifikační stupeň

Předloženou diplomovou práci hodnotím známkou „uspokojivě“.

V Brandýse nad Labem dne 23. dubna 2018

Mgr. Vladimíra Pějchalová Grünwaldová LL.M., Ph.D.